

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВОДНИХ ЕКОСИСТЕМ ЧЕРНІГІВЩИНИ

Водні екосистеми є важливою складовою природного середовища та відіграють значну роль у підтриманні екологічної рівноваги, збереженні біорізноманіття та забезпеченні населення водними ресурсами. Річки, озера та водно-болотні угіддя виконують екологічні, економічні та соціальні функції.

Сучасні водні екосистеми зазнають значного антропогенного впливу: забруднення промисловими та побутовими стічними водами, надмірне використання ресурсів, зміни гідрологічного режиму та кліматичні зміни. Це призводить до погіршення якості води та зменшення біорізноманіття.

Для Чернігівщини важливий басейн річки Десна – джерело водопостачання та природної стабільності регіону. Антропогенне навантаження та наслідки воєнного стану створюють додаткові ризики для водних ресурсів, що потребує ефективних заходів охорони.

Ключовим напрямом є моніторинг біорізноманіття. Дослідження популяцій водних організмів та аналіз екологічних показників водойм дозволяють оцінити антропогенний вплив і вчасно виявляти негативні зміни. Дослідження проводяться, зокрема, у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Природоохоронні території, такі як Мезинський національний природний парк і Ічнянський національний природний парк, охороняють природні ландшафти, водно-болотні угіддя та рідкісні види, проводять наукові дослідження.

Контроль якості води здійснюють Державна екологічна інспекція України та Деснянське басейнове управління водних ресурсів. Їхня діяльність спрямована на моніторинг стану водойм і запобігання забрудненню.

Суттєвий вплив на екосистеми мають недостатньо очищені стічні води, тому важлива модернізація очисних споруд та впровадження сучасних технологій очищення.

У воєнний період особливо важливе забезпечення екологічної безпеки водойм: оперативний моніторинг та швидке реагування на загрози.

Збереження водних екосистем Чернігівщини є завданням сталого розвитку. Басейн річки Десна має значну природну та економічну цінність, що зумовлює необхідність його раціонального використання та охорони.

Вирішення проблем можливе за умови взаємодії науковців, органів влади та фахівців. Важливі напрями: систематичний моніторинг, контроль якості води, модернізація очисних споруд і впровадження сучасних технологій очищення стічних вод.